

Onze Lieve Vrouwekerk

Keizersgracht 220
1016 DZ Amsterdam

Juni 2017

www.olvkerk.nl
info@olvkerk.nl

www.facebook.com/olvkerk
www.twitter.com/olvkamsterdam

Maandblad van de
Rooms-Katholieke

Onze Lieve Vrouwekerk

Mistijden

Maandag t/m Vrijdag
12.15 en 19.30 Kapel
Zaterdag
19.00 Kerk
Zondag
11.15 Kerk
Zondag
18.00 Kerk

Biecht

Dagelijks vanaf een half uur
voor de H. Mis

Pastoraal woord

De maand juni is in de wereldkerk gewijd aan het Heilig Hart van Jezus. Het Onbevlekt Hart van Maria is onverbreeklijk verbonden met het Hart van Jezus. Op 13 mei werd Nederland door alle bisschoppen in Maastricht toegewijd aan haar Onbevlekt Hart. In de Onze Lieve Vrouwekerk hebben wij het ook gedaan aan het einde van de plechtige Eucharistieviering.

Dit jaar valt het Hoogfeest van het Heilig Hart van Jezus op 23 juni. Het is een beeld van de immense liefde van Jezus Christus voor God de Vader en de mensheid. Een duidelijk bewijs

hiervan is het Sacrament van de Eucharistie en op 18 juni zullen wij de jaarlijkse Sacramentsprocessie vieren.

Vragen wij de Heer dat wij leren beminnen zoals Hij dat ons voorgedaan heeft. Dat er vrede in onze harten en in de wereld mag komen. Dat vragen wij mede op voorspraak van de heilige Jozefmaria Escriva, die wij op 26 juni zullen vieren.

Rafael de Ojeda, rector

Familieberichten

Gedoopt:

Alessio Mariano Paul zoon van Maria Chiara en Richard van den Engel op 7 mei
Nathaniel Matteo zoon van Ester en Francis Reid en *Álvaro* zoon van Maria en Juan José Guajardo-Fajardo op 13 mei

1e Heilige Communie:

Adaline Hildebrandt

Siena Jebbink Gonzalez

Dario Jebbink Gonzalez

Carlota Guajardo-Fajardo

Nicolas Guajardo-Fajardo

Rodrigo Gutiérrez

Lara Baumann

Juliette Simone Williams

Massimo Andreoli

Maddalena Coppo

Emma Reid

Hugh Reid

Sam McNaughten

Hannah Bromert

Jacques Barthe

Tatiana Fiorella Rohrmeier

Alessandra Spadea

Sofía Albada

Genesis Britania Delgado

Angelo Brian Dacuycuy

Leroy Vreeswijk

Vormsels:

Katharina Anne Collins

Maggie Claire Elliot

Joana de Maria Reis Garcia Gomes

Giulia Battifogli

Lyle Lamijo

Isabel Sharlene de Rijk

Danna Gabriela Cometta Romero

Jorden van Dam

Gabrielle Georgine Blanche Guguin

Alexander Dacuycuy

De volgende stellen zullen in de komende maanden trouwen:

Giacomo Vigorelli en *Wan Ning*

Vittorio Bevilacqua en *Sabina*

Martirossian

Nicky Wybouw en *Sabina Bajda*

Florian Schenkel en *Cassandra*

Adamofsky

Indra Muller en *Valeria Vallejo*

Jose Garcia en *Felicia van den End*

Christian Howart en *Krystal Moody*

Otto Smook en *Tatiana Vils Alves De Souza*

Alessio Amatucci en *Dorota Szalas*

Jeremie Gould en *Etelka Kovaks*

Valeria Pierdominici en *Alfredo Genovesi*

Julianna Olianti en *Folker de Vries*

Vitor Angelelli en *Patricia Ribeiro*

In de Onze Lieve Vrouwekerk:

Gabriella Terzic en *Jeffrey Tien*

Tijs Prinsen en *Danitza Pelaez*

Mai Linn Trinh en *Ang-Great Tsar*

Liem Halim en *Daniar Suprianto*

Paul Ahearne en *Nieneke Wesseling*

Claudia de Armas en *Lars Elbers*

Liturgische kalender

Do	1 juni	H. Justinus, martelaar <i>gedachtenis</i>	H. Mis in de kapel H. Mis in de kapel	12.15 19.30
Vr	2 juni	1 ^e vrijdag van de maand	H. Mis in de kapel H. Mis in de kapel en lof	12.15 19.30
Za	3 juni	Hoogfeest van Pinksteren	Gregoriaanse Mis I Credo III Orgelspel	19.00
Zo	4 juni	Hoogfeest van Pinksteren	Orgelmesse in C W.A. Mozart Credo III <i>Holy Mass in English</i>	11.15 18.00
Ma	5 juni	2 ^e Pinksterdag	Gregoriaanse Mis VIII	11.15
Do	8 juni	Onze Heer Jezus Christus eeuwig Hogepriester <i>feest</i>	H. Mis in de kapel H. Mis in de kapel	12.15 19.30
Za	10 juni	H. Drie-eenheid <i>hoogfeest</i>	Gregoriaanse Mis VIII Credo IV Orgelspel	19.00
Zo	11 juni	H. Drie-eenheid <i>hoogfeest</i>	Gregoriaanse Mis VIII Credo IV Orgelspel <i>Holy Mass in English</i>	11.15 18.00
Di	13 juni	H. Antonius van Padua, pr. en kerkleraar <i>gedachtenis</i>	H. Mis in de kapel H. Mis in de kapel	12.15 19.30
Wo	14 juni	H. Lidwina, maagd <i>feest</i>	H. Mis in de kapel H. Mis in de kapel	12.15 19.30
Za	17 juni	Sacramentsdag <i>hoogfeest</i>	Gregoriaanse Mis VIII Credo III Orgelspel	19.00
Zo	18 juni	Sacramentsdag <i>hoogfeest</i> <i>St. Alphonsuskoor</i>	Kleine Orgel-solo Messe J. Haydn Credo III <i>Holy Mass in English</i>	11.15 18.00
Wo	21 juni	H. Aloïsius Gonzaga, kloosterling <i>gedachtenis</i>	H. Mis in de kapel H. Mis in de kapel	12.15 19.30
Vr	23 juni	H. Hart van Jezus <i>hoogfeest</i>	H. Mis in de kapel H. Mis in de kapel	12.15 19.30
Za	24 juni	Onbevlekt hart van Maria	Gregoriaanse Mis VIII Credo II Orgelspel	19.00
Zo	25 juni	12^e zondag door het jaar	Gregoriaanse Mis XV Credo II <i>Holy Mass in English</i>	11.15 18.00
Ma	26 juni	H. Jozefmaria Escriva Stichter van het Opus Dei	H. Mis in de kapel H. Mis in de kerk	12.15 19.30
Wo	28 juni	H. Ireneüs, bisschop en martelaar <i>gedachtenis</i>	H. Mis in de kapel H. Mis in de kapel	12.15 19.30

Do	29 juni	HH. Petrus en Paulus, apostelen <i>hoogfeest</i>	H. Mis in de kapel	12.15
			H. Mis in de kapel	19.30
Za	1 juli	13 ^e zondag door het jaar	Gregoriaanse Mis XI	19.00
			Credo IV Orgelspel	
Zo	2 juli	13^e zondag door het jaar	Gregoriaanse Mis XI	11.15
			Credo IV	
			Holy Mass in English	18.00
Ma	3 juli	H. Tomas, apostel <i>feest</i>	H. Mis in de kapel	12.15
			H. Mis in de kapel	19.30
Vr	7 juli	1 ^e vrijdag van de maand	H. Mis in de kapel	12.15
			H. Mis in de kapel en lof	19.30
Za	8 juli	14 ^e zondag door het jaar	Gregoriaanse Mis XIII	19.00
			Credo II Orgelspel	
Zo	9 juli	14^e zondag door het jaar	Gregoriaanse Mis XIII	11.15
			Credo II	
			Holy Mass in English	18.00

Activiteitenkalender Ontmoetingscentrum

Datum	Activiteit	Tijd	Info
Vr 16 juni	Bezinningsochtend voor dames	10.00-13.00	Helga Ohmes 06-34146680
Ma 19 mei	Bezinningsavond voor heren	19.00-21.30	Anton Schins 06-45276930

Kindernevendienst

Tijdens de mis op zondagochtend zijn uw kinderen en kleinkinderen van harte welkom bij de kindernevendienst. Deze wordt gehouden onder leiding van Gerda Hoogland en Gracia Glas. U vindt hen links voorin de kerk bij het Maria-altaar. Zij lezen het Evangelie van de dag voor en geven uitleg op het niveau van de kinderen. Ook maken de kinderen een knutselopdracht. Zo maken ze kennis met het Evangelie. Na de preek voegen de kinderen zich weer bij de Mis. Achter in de kerk en in het ontmoetingscentrum liggen folders met informatie. Maar u kunt ook mailen of bellen met de catechisten: Gerda Hoogland (06-27286632) en Gracia Glas (06-24153144) of kindercatechese@olvkerk.nl

Sociaal spreekuur

Kort geleden is het sociaal spreekuur van start gegaan dat wekelijks elke dinsdag van 9 tot 10 uur plaatsvindt naast onze kerk (Keizersgracht 218b). Het spreekuur is bedoeld voor kerkgangers of hun kennissen die te maken hebben met financiële of sociale problemen, zoals het vinden van de juiste voorzieningen, eenzaamheid of juridisch advies. Op grond van uw verhaal zullen we in het Caritas team overleggen en met u contact opnemen om te bespreken of en hoe we u kunnen helpen. We zullen daarbij discretie in acht nemen. Een hulpmiddel is de sociale kaart, die binnenkort op de website van de OLV kerk wordt geplaatst. Die kaart geeft een overzicht van instanties die mensen in nood helpen. Voor contact: spreekuur@olvkerk.nl of bellen naar 06-15093868.

Stichting Leesgoed

In de boekenstand van stichting Leesgoed in de hal van het Ontmoetingscentrum naast de kerk, zijn tal van nuttige en goede boeken te verkrijgen voor jong en oud.

Stichting Leesgoed, Keizersgracht 218 B, Amsterdam.

E-mail: leesgoed@hotmail.com

Openingstijden: 's zondags na de Hoogmis om 12.15 uur in de hal; dinsdag t/m donderdag van 10.30 uur tot 12.15 uur, eveneens in de hal.

Boekbespreking: *De hoop van het gezin, dialoog met kardinaal Gerhard-Ludwig Müller*, door Carlos Granados

Na twee synodes (een buitengewone en een gewone) en de encycliek *Amoris laetitia* (De vreugde van die liefde) is er veel geschreven over het gezin, en die stroom lijkt nog niet te zijn opgedroogd. De meeste publicaties gaan op het moment over de positie in de Kerk van de gelovigen die van hun echtgenoot zijn gescheiden en burgerlijk zijn hertrouwd. Nu wil ik niet ontkennen dat dit een belangrijk onderwerp is, maar de synodes en encycliek hebben ook vele andere onderwerpen aangesneden.

Kardinaal Müller meent in dit vraaggesprek dat het ook vandaag nog steeds mogelijk is om een gezond

huwelijksleven te hebben. We hoeven de woorden 'tot de dood ons scheidt' dus niet te veranderen. Juist niet, want het huwelijk is volgens Müller precies de oplossing voor veel van de problemen waar de huidige samenleving mee worstelt. Een gezin dat leeft naar het Evangelie is een bron van hoop voor Kerk en samenleving. Hij ziet

daarom graag een 'Kerk van gezinnen'; daarvoor is een goede gezinsspastoraal voor nodig.

Het boekje waarin dit gesprek is klein van formaat dat makkelijk in de hand ligt. Zo raakt de lezer het overzicht niet kwijt als hij hoofdstuk voor hoofdstuk de uitdagingen en mogelijkheden van het gezin doorneemt die de kardinaal erin schetst.

Kardinaal Gerhard-Ludwig Müller is sinds juli 2012 prefect van de Congregatie voor de Geloofsleer, president van de Pauselijke Commissie 'Ecclesia Dei', van de Internationale Theologische Commissie en van de Pauselijke Bijbel Commissie. Het vraaggesprek werd gevoerd door Carlos Granados die priester is, theoloog en Bijbelwetenschapper. Speciaal voor de Nederlandse uitgave schreef Mgr. J. Hendriks, hulpbisschop van Haarlem-Amsterdam, een voorwoord.

Sacramentsprocessie op 18 juni

De sacramentsprocessie over de grachtengordel is inmiddels een traditie van onze kerk. De datum voor dit jaar is al bekend: zondag 18 juni. Ook diverse orthodoxe kerken zullen aan deze bedetocht met het Allerheiligste deelnemen. Zoals voorgaande jaren, belooft het dus een bijzondere plechtigheid te worden. Stel familie en

vrienden alvast op de hoogte, het wordt weer een mooi gebeuren. Sacramentsdag is een hoogfeest dat valt op de tweede zondag na Pinksteren. Op deze dag wordt het geschenk van Jezus Christus van het sacrament des altaars (Eucharistie) aan de gelovigen herdacht. Een sacramentsprocessie wordt gehouden waarbij de hostie in een monstrans plechtig wordt rondgedragen. Tegenwoordig de viering van Sacramentsdag in Nederland weer in opkomst.

Katholieke caritas in Amsterdam

Het is nu ongeveer honderd jaar geleden dat de overheid de taken van de katholieke caritas ging overnemen. Dit proces is de afgelopen decennia voltooid, maar met name in de binnenstad zijn er nog veel plaatsen die herinneren aan de ruim 300 jaar van katholieke caritas, die o.a. gericht was op ondersteuning van wezen, armen en bejaarden. De ouderen onder ons die in Amsterdam zijn opgegroeid hebben waarschijnlijk in hun jeugd nog wel de wezen en ouderen gezien die aan hun

gestichtkleding herkenbaar waren. De meeste katholieke instellingen die zich met caritas bezighielden bestaan nog wel. Zij richten zich niet meer specifiek op de noden van Amsterdamse katholieken maar financieren in bredere zin goede doelen. Ze hebben zich nog verder losgeweekt van de kerk en zijn in het stadsbeeld amper nog zichtbaar.

RCOAK

Eén van de oudste instellingen van katholieke caritas in Amsterdam is het rooms-katholieke oude armenkantoor (RCOAK). Bij de overgang van Amsterdam naar de reformatie (de alteratie van 1578) werden de toenmalige Amsterdamse charitatieve instellingen door het gereformeerde stadsbestuur overgenomen. De katholieken zagen zich daardoor gedwongen om hun eigen charitatieve instellingen opnieuw op te richten. Het RCOAK speelde een centrale rol in de armenzorg. Gegoede katholieke families zaten vanaf 1600 in het bestuur en parochianen droegen bij aan het werk van het kantoor door hun wekelijkse giften bij collecten en via legaten. Duizenden arme katholieke Amsterdammers kwamen in aanmerking voor de bedeling via het RCOAK. Zij ontvingen (twee)wekelijks hun brood, turf, gort, erwten en wat geld van

Boven: het RCOAK. Thans is op deze plek het hotel The Dylan gevestigd, waar u de ovens van de broodbakkerij voor de katholieke armen nog steeds kunt zien. De armen kwamen overigens niet door de mooie poort die nu toegang tot het hotel geeft, maar via een kleine ingang aan de Prinsengracht.

het Oude Armenkantoor dat gevestigd was aan de Keizersgracht 384, niet ver van de OLV kerk. Ongeveer de helft van de zondagse collecten in de katholieke kerken ging naar dit RCOAK. De andere helft werd verdeeld tussen pastoor, R.C. Maagdenhuis en R.C. Jongensweeshuis (zie hierna).

Het RCOAK was tussen 1773 en 1996 gevestigd aan de Keizersgracht, maar houdt nu kantoor in het hofje Liefde is het Fundament, een hofje aan Keizersgracht 334-346 waar sinds 1618 katholieke ouderen tegen een beperkte huurprijs konden wonen. Het RCOAK richt zich nog steeds op projecten die de kwaliteit van leven van ouderen bevorderen. RCOAK bezit ook het Lindenhofje in de Jordaan waar sinds medio 2004 een hospice gevestigd is voor kinderen met een levensbedreigende ziekte.

R.C. Maagdenhuis en het R.C. Jongensweeshuis

Nog ouder dan het RCOAK is het R.C. Maagdenhuis, het weeshuis voor katholieke meisjes dat kort voor de alteratie werd opgericht. Bekend als Het Maagdenhuis is nu nog het gebouw aan het Spui, waar het weeshuis tussen 1787 en 1953 gevestigd was. Het Maagdenhuis wordt nu door de Universiteit van Amsterdam gebruikt. In 1664 kreeg Amsterdam ook een katholiek jongensweeshuis, dat van 1686 tot 1955 aan de Lauriergracht gevestigd was. De schuilkerk van dat weeshuis is nu als theater in gebruik. Deze beide weeshuizen werden evenals het RCOAK bestuurd door een regentencollege. De Zusters van de Liefde uit Tilburg (Maagdenhuis) en de Arme zusters van het Goddelijk Kind (Jongensweeshuis) namen de feitelijke zorg voor de wezen op zich.

Links: in 1913 werd op de binnenplaats van het R.C. Jongensweeshuis door jongens van het weeshuis (links) en meisjes van het Maagdenhuis (rechts) een zanghulde gebracht aan kardinaal Van Rossum. Rechts: eetzaal van het Maagdenhuis.

De katholieke instellingen hebben een rijk kunstbezit. Daartoe behoren diverse schilderijen van de katholieke Amsterdammer Jacob de Wit (1695-1754):

Het Penningsken van de Weduwe van De Wit geeft een interessant inzicht in de katholieke charitas. Ik ontleen de volgende alinea aan de uitleg bij dit schilderij door Jurjen Vis in zijn boek "Liefde het Fundament": *de jongen rechts die een zilveren muntstuk in het kistje doet is een verpersoonlijking van de vrijgevigheid. In het ronde medaillon zijn Christus en de weduwe te zien uit het evangelie van Marcus (Marcus 12: 41-44), die een penning doneert. In Het Penningske van de Weduwe gaat het niet om de ondersteuning van de arme weduwe, maar om de goede gave die zij zelf opbrengt uit haar eigen geringe middelen. De gave van de weduwe was in Gods ogen meer waard dan alle gaven van de anderen bij elkaar. De Wit verbeeldt twee soorten vrijgevigheid buiten het medaillon. Rechts het zilver van de machtigen: openlijk, zeker van zichzelf, omvangrijk en niet zonder borstklapperij. Links het kopergeld van de nederigen: gering, nietswaardig en nauwelijks zichtbaar. Rechts achter het medaillon de engelachtige jongeling – de blik ten hemel gericht – die met zijn linkerhand een blinkende, zilveren munt in het offerblok laat vallen. Naast het blok ligt een goed gevulde geldzak; er wordt blijkbaar zoveel gegeven dat het niet eens meer in het offerblok past. Daaronder een stapeltje papieren; testamentaire beschikkingen, legaten. Alles is zichtbaar. Dit is de zijde van de openlijke*

vrijgevigheid. Aan de linkerkzijde, nauwelijks zichtbaar, bevindt zich een tweede gever, maar hem zien we niet, want hij gaat grotendeels verborgen achter het rode gordijn. Het enig zichtbare is een rechterhand die in het halfduister een kopermuntje in een offerblok stort: het equivalent van het penningske van de weduwe. Onder het liggende offerblok – het blok dat niet meer meetelt, als ware het de verworpen gift – een paar vaalgrijze papieren, onder het stof, besmeurd en gescheurd. Waardepapieren die zijn verlopen. Op het staande blok links ziet men met moeite ‘Gedenkt den Armen’ en daarboven is nog een andere verwijzing te lezen: ‘Math. vivs. iii’ (Mattheus 6vers 3), een passage uit de Bergrede. In de Bergrede, aan het begin van zijn optreden, ontvouwt Jezus zijn radicale visie op mens en maatschappij (Mattheus 5-7): (1) ‘Let op dat jullie de gerechtigheid niet beoefenen voor de ogen van de mensen, alleen om door hen gezien te worden. Dan belooft jullie Vader in de hemel je niet. (2) Dus wanneer je aalmoezen geeft, bazuin dat dan niet rond, zoals de huichelaars doen in de synagoge en op straat om door de mensen geprezen te worden. Ik verzeker jullie: zij hebben hun loon al ontvangen. (3) Maar als je aalmoezen geeft, laat dan je linkerhand niet weten wat je rechterhand doet. (4) Zo blijft je aalmoes in het verborgene, en jullie Vader, die in het verborgene ziet, zal je ervoor belonen.’ Feit is dat de linkerhand zilvergeld geeft en de rechterhand kopergeld. Die linkerhand moet zich uiteraard niets aantrekken van wat de rechterhand doet en vooral zilver blijven storten. Dit zou dan toch een aansporing zijn voor de gulle, kapitaalkrachtige gevers, maar het zou al te plat zijn om daarmee het kopergeld en de kleine gift te verwerpen. Bij alle collecten zijn de kleine beetjes altijd in de meerderheid. Het kopergeld, hoe bescheiden ook, was afkomstig van de hele

Links: Maagdenhuis: “de werken der Barmhartigheid, of de Zorg voor de Weesmeisjes”. Schoorsteenstuk, gesigneerd en gedateerd 1738. Rechts: RCOAK, “Het Penningske van de Weduwe”.

katholieke bevolking van Amsterdam die op deze wijze haar betrokkenheid liet blijken. Het paneel van De Wit bevat dus niet één boodschap, maar twee: enerzijds het penningske en anderzijds de niet-wetende linker- en rechterhand. De milde les

aan het einde van Jezus' publieke optreden en de radicale aansporing aan het begin van zijn werkzaamheid in één schilderij verenigd.

St. Jacob en St. Bernardus

De grote Amsterdamse 19e eeuwse katholieke tehuizen voor bejaarden zijn St. Jacob en St. Bernardus. Beide gestichten zijn onlangs (2012 en 2016) gesloopt. Het RCOAK was verantwoordelijk voor de bouw van St. Jacob (de Roomse burcht) aan de Plantage Middenlaan. De bouw werd gefinancierd door Van Brienen, destijds misschien wel de rijkste Nederlander. Het werd het grootste katholieke bejaardenhuis van Nederland. De hiervoor al genoemde Zusters van Tilburg zorgden in beide tehuizen jarenlang voor de katholieke bejaarden van de stad.

Zij verzorgden hun maaltijden, regelden het leven in huis en gaven leiding aan de huisarbeid van de mannen en vrouwen. Ook de verpleging van zieken en stervenden namen zij op zich. Mannen en vrouwen waren in aparte afdelingen strikt gescheiden. Het gebouw was daartoe op alle verdiepingen consequent in tweeën gesplitst. De kapel was de enige plaats waar mannen en vrouwen elkaar konden zien, maar ook daar was er een vrouwen- en een mannenzijde en in het midden zaten de zusters. De ongeveer 60 zusters die in de Tweede Wereldoorlog in St. Jacob werkten

Links: St. Bernardus aan de Marnixstraat; rechts: St. Jacob aan de Plantage Middenlaan.

moesten meer dan 600 bewoners verzorgen. Dat dit niet altijd gemakkelijk was blijkt wel uit het broodoproer tijdens de Eerste Wereldoorlog. Lastige mannelijke bewoners kwamen in deze tijd van rantsoenering in opstand tegen moeder-overste en de zusters. Er werd geklaagd dat er te weinig brood was (ook al waren er 's middags stampotten met vlees of vis). De mannen werden een voor een bij de regenten ontboden. Een van hen werd zelfs door de politie afgevoerd. De verpleegden werden aldus als stoute kinderen behandeld, maar de orde werd zo wel hersteld. Dit incident was een uitzondering. Over het algemeen was de behandeling van de ouderen in St. Jacob en in St. Bernardus goed. Het nieuwe Bernardus uit 1915 aan de Marnixstraat/ Nieuwe Passeerdersstraat was de opvolger van het gesticht voor oude mannen en vrouwen uit 1842-1843 aan de Oude Turfmarkt bij het Rokin. Op beide locaties komen nu nieuwe woningen voor ouderen, maar het katholieke

karakter, dat o.a. bleek uit de grote kapellen, is in deze tehuizen voorgoed verdwenen.

Vredenburg en Brentano

Twee minder bekende instellingen voor ouderen zijn Vredenburg en Brentano.

Links: Vredenburg; rechts: Brentano aan de Keizersgracht.

Brentano werd in 1825 aan de Herengracht 595 gesticht voor rooms-katholieke oude mannen. Jozef Brentano (1753-1821) bepaalde dat zijn vermogen moest worden aangewend tot *'den aanleg en stigting mitsgaders gedurig onderhoud van een gebouw, 't welk zal moeten dienen tot alimentatie en onderhoud van enige oude manspersonen van de 'Roomsche Catholieke Religie' en dat de naam van het huis diende te zijn: Brentano's Steun des Ouderdoms'*. Brentano was een katholieke koopman van Italiaanse afkomst die actief was in de handel met de VOC en WIC. Hij beschikte over een

grote kunstcollectie, waarmee hij zich graag door de schilder Adriaan de Lelie liet portretteren: Een groot deel van zijn kunstcollectie van 400 schilderijen, boeken en

rariteiten werd na zijn dood verkocht om Brantano's Steun des Ouderdoms te realiseren. Voor de inrichting van het gebouw bepaalde Brentano dat daarin een groot portret van De Lelie van hem met een poedel geplaatst diende te worden. In 1926 verhuisde het bejaardenhuis naar de Keizersgracht 617-629 en in 1970 naar Amstelveen. In Amstelveen is in zorgcentrum Klaasje Zevenster nog steeds het portret van Brentano met de poedel te zien. Het rooms-katholieke oudevrouwenhuis Vredenburg werd in 1829 op de kop van de Oudezijds Voorburgwal geopend door Theresia Spijker (1794-1839) met hulp van haar oom Johannes Loohuys (1766-1835), die als melkboer en kruidenier in de Warmoesstraat een bescheiden vermogen had vergaard. Halverwege de 19de eeuw hadden zo'n veertig vrouwen onderdak gevonden in het kleinschalige Vredenburg. Om op de wachtlijst te komen moesten ze o.a. een briefje van hun pastoor kunnen overleggen waarin hun christelijke levenswandel werd bevestigd en waarin werd bevestigd dat zij niet in staat waren om zichzelf te onderhouden. In 1977 werd Vredenburg gesloten. Enkele jaren later werd met steun en advies van Stichting R.C. Het Maagdenhuis op de Postjesweg een 'Nieuw Vredenburg' geopend. De Stichting Vredenburg, die nog steeds de nalatenschap van Theresia Spijker beheert, steunt sinds de jaren negentig, in samenwerking met Het Maagdenhuis, goede doelen voor ouderenzorg.

Slot

Dat de overheid de caritas van de kerk heeft overgenomen, zullen waarschijnlijk weinig katholieken betreuren. Het vernederende briefje van de pastoor is niet meer nodig om toegang te krijgen tot voorzieningen en ook aan de soms stiefmoederlijke behandeling van de mensen door regenten en zusters kwam een einde. De congregaties zijn zo goed als verdwenen uit het openbare leven en de regenten richten zich tegenwoordig vaak mede op andere goede doelen. Of de mensen het daardoor echt beter hebben gekregen is echter maar de vraag. De klachten over verpleeghuizen zijn luider dan ooit en ook in de jeugdzorg zijn er veel klachten (na de overgang van de jeugdzorg naar gemeenten). De solidariteit van de gemeenschap met behoeftigen is met het vervangen van de katholieke caritas door de sociale verzorgingsstaat afgenomen. Het mooie van de katholieke caritas als in dit stuk beschreven is dat de armen de armen van de gemeenschap waren en daarmee waren zij ieders zorg: 'de armen zijn immers altijd bij jullie' (Johannes 12:8). Dit doet denken aan de katholieke sociale leer en zijn subsidiariteitsbeginsel. Op grond van dat beginsel moet de overheid slechts initiatieven nemen daar waar individuen en private organisaties niet in staat blijken de problemen zelfstandig op te lossen. Nu de overheid in het sociale domein steeds meer terugtreedt en haar zorg aan steeds meer kritiek onderhevig is, wordt het misschien tijd om ons te bezinnen op dit subsidiariteitsbeginsel en de goede aspecten van de katholieke caritas en om te zien of een katholieke caritas (met steun van de overheid) niet een beetje gereanimeerd moet worden. **Maurice Essers**

Bezinningsdag Onze Lieve Vrouw van Fatima

Op 13 mei werd in onze kerk de bezinningsdag gehouden bij gelegenheid van het eeuwfeest van de Maria verschijningen in Fatima. Er waren bijna 200 deelnemers.

De dag begon met het rozenkransgebed gevolgd door een gezongen H. Mis.

Direct daarna was de processie met het Mariabeeld over de Keizersgracht. Na de lunch in

het Ontmoetingscentrum gaf de heer G. v.d. Aardweg een boeiende lezing n.a.v. zijn boek "Honderd jaar Fatima: heden en toekomst in het teken van het zonnewonder" (dit boek is verkrijgbaar bij de Stichting Leesgoed).

De dag werd afgesloten met een plechtig lof in de kerk en daarna nog een gezellig samenzijn.

Pinksteren

Uit recente onderzoeken blijkt dat weinig mensen nog weet hebben van de herkomst van het paasfeest. Als men al niet weet wat er drie dagen na Jezus' kruisdood gebeurde bij het graf, dan is men uiteraard ook niet op de hoogte van wat er vijftig dagen later geschiedde.

Ons woord Pinksteren komt van het oud-Griekse woord voor vijftig: Pentèkostè.

Een kennis van mij, overtuigd atheïst, was naar de Nieuwe Kerk geweest waar El Greco's schilderij 'Pentecostés' te bewonderen was. Dat was een mooi schilderij, vond hij, maar het verhaal was natuurlijk verzonnen. Belachelijk, die vlammen op de hoofden van de leerlingen. Schroeiden hun haren dan niet en hadden ze na afloop geen brandwonden?

'Jij gelooft dat er een God is,' zei hij, 'maar je kunt het niet bewijzen.'

'Nee, want dan wordt het een wetenschap, maar ik voel hem wel.'

'Letterlijk, zo van een arm om je heen of een klopje op je schouder?'

Nee dat ook weer niet.

Toen vertelde ik hem over mijn jongste dochter. Ze was vanaf haar geboorte erg traag. Kwam bijvoorbeeld laat tot de ontdekking dat je in plaats van te blijven liggen ook kunt gaan zitten. Daarna duurde het lang voordat ze besloot te gaan staan en toen ze dat letterlijk onder de knie had vond ze lopen een brug te ver! Dat was eng, want je zou kunnen vallen en je bezeren.

Met haar handjes stevig in de mijne hebben wij geoefend. Dat ging goed en de volgende stap was dat ik haar met twee vingers vasthield aan haar vestje. 'Als je valt vang ik je op!' beloofde ik haar.

Dat ging voorspoedig, totdat ik besloot haar even los te laten. Meteen raakte ze in paniek, struikelde en viel. 'Ik voelde je niet!' snikte ze.

Een vriendin gaf mij vervolgens een tip. 'Zet een wasknijper op haar vestje en laat haar daarna los, je zult zien dat ze dan zonder jou durft te lopen, omdat ze jouw vingers voelt op haar schouder!' Dat lukte en misschien kunnen we dit ook toepassen op het geloof.

Wij weten heus wel dat wij niet letterlijk de armen of handen van God kunnen voelen. Daar hebben wij wasknijpers voor in de vorm van de eucharistie, van de andere sacramenten en van samen zingen en bidden.

Soms wordt tegenwoordig in vieringen veel nadruk gelegd op het begrijpelijk maken van dingen en te weinig op het mysterie. Dat vind ik jammer. Waarom moeten wij steeds maar weer alles willen verklaren?

Het leven is een geheim en geen wetenschapper kan daar iets aan veranderen.

Adriana Madderom

Feest van de heilige Jozefmaria op 26 juni

Op maandag 26 juni vieren we de feestdag van de heilige Jozefmaria, de priester die het Opus Dei heeft gesticht. God liet deze priester op 2 oktober 1928 zien dat alle gedoopten geroepen zijn om zich te heiligen met hun dagelijkse bezigheden, door deze zo goed als mogelijk te verrichten en zo steeds ten dienste te staan van anderen. In de Missen van 12.15 en van 19.30 uur bidden we de Mis met de gebeden die eigen zijn aan de heilige van de dag. De Mis van 19.30 uur zal in de kerk opgedragen worden en muzikaal worden opgeluisterd.

Negen Bijbelverzen om Gods wil in mijn leven te ontdekken (4)

Begin van dit jaar begonnen we deze nieuwe column met tips om Gods wil te ontdekken en volgen. Deze tips zijn afkomstig van de Dochters van Sint Paulus, de keuze van Bijbelverzen en het gebed zijn gemaakt door de Zusters van de berg Carmel.

Overweeg bij elk Bijbelvers steeds deze twee dingen. Ten eerste: God wil altijd dat wij gelukkig zijn want Hij

houdt van ons. Hij weet ook dat alleen wat ons helpt te groeien in heiligheid ons echt geluk brengt.

En ten tweede: Gods wil en plan met ons ontdekken betekent altijd een keuze tussen twee goede dingen. Tussen twee goede dingen kiezen is de beste optie van de twee kiezen.

Nodig dan de Heilige Geest uit om je gebed te leiden met behulp van dit Bijbelvers:

“Vaar nu naar het diepe en gooi uw netten uit voor de vangst”

Op zekere dag stond Jezus aan de oever van het meer van Gennesaret, terwijl de mensen op Hem aandrongen om het woord Gods te horen. Hij zag nu twee boten liggen aan de oever van het meer; de vissers waren eruit gegaan en spoelden hun netten. Hij stapte in een van de boten, die van Simon en vroeg hem een eindje van wal te steken. Hij ging zitten en vanuit de boot vervolgde Hij zijn onderricht aan het volk. Toen Hij zijn toespraak had geëindigd, zei Hij tot Simon: ‘Vaar nu naar het diepe en gooi uw netten uit voor de vangst.’ Simon antwoordde: ‘Meester, de hele nacht hebben we gezwoegd zonder iets te vangen, maar op uw woord zal ik de netten uitgooien.’ Ze deden het en ving en zulk een massa vissen in hun netten, dat deze dreigen te scheuren. Daarom wenkten ze hun maats in de andere boot om hen te komen helpen. Toen die gekomen waren, vulden zij de beide boten tot zinkens toe. Bij het zien daarvan viel Simon Petrus Jezus te voet en zei: ‘Heer, ga van mij weg, want ik ben een zondig mens.’ Ontzetting had zich meester gemaakt van hem en allen die bij hem waren vanwege de vangst die ze gedaan hadden; en zo verging het ook Jakobus en Johannes, de zonen van Zebedeüs, die met Simon samenwerkten. Jezus echter sprak tot Simon: ‘Weest niet bevreesd, voortaan zult ge mensen vangen.’ Ze brachten de boten aan land en lieten alles achter om Hem te volgen. (Lukas 5, 1-11)

Let wel, er is geen haast bij deze overweging. Kies een rustige plaats uit om naar God te luisteren door dit Woord en je te laten leiden waarheen Hij wil. Om tot onderscheiding te komen is tijd nodig en veel luisteren. Wees dus geduldig en vertrouw op de Heer, want Hij heeft steeds het beste met je voor.

Gebed om te kunnen zien.

Liefdevolle en genadige God, U hebt mij ertoe gebracht uw wil te verlangen die zich vaak onttrekt aan mijn begrip. Toch weet ik dat U, die me onvoorwaardelijk bemint, voortdurend een verlangen in mijn hart legt om in het voetspoor van uw Zoon Jezus te treden. Hij vraagt mij zijn handen en voeten, ogen en hart te zijn te midden van uw kinderen. Ik wil zo veel liefhebben als Jezus, en dienen op de wijze die u van mij verlangt.

Geef mij het verlangen stil te zijn in uw tegenwoordigheid zodat Uw Geest in mijn hart kan spreken. En dat ik mag beantwoorden met open handen en hart aan uw roep waarheen die me ook mag leiden. Geef mij de moed om met Maria “ja” te zeggen aan U in alles, en dat ik de vurige ijver mag hebben van uw profeet Elias. In dankbaarheid zal ik met uw genade mijn leven doorbrengen om uw koninkrijk op aarde te brengen, en voor uw eer en glorie. Amen.

Ziekenzalving en H. Communie

Om de Ziekenzalving of de H. Communie thuis te ontvangen kunt u contact opnemen met één van de priesters.

Kinderdoop

Alle informatie over de voorbereidende Doopcursus voor ouders en peetouders bij R. de Ojeda, rector@olvkerk.nl of 020 2400 803.

Collectes en kerkbijdragen

De afgelopen maand heeft de kerkcollecte € 4.800,- opgebracht; hiervoor onze hartelijke dank. U kunt uw kerkbijdrage overmaken op onze rekening, zie hiernaast.

Misintenties

Gebruikt u het formulier dat achter in de kerk en in het Ontmoetingscentrum ligt om uw misintenties door te geven. Op het formulier staat hoe u een stipendium kunt geven.

Adresgegevens

U kunt zich aanmelden als kerkbezoeker of uw adreswijziging doorgeven door een miltje naar info@olvkerk.nl of inleveren van het *Registration Form* dat achterin de kerk ligt.

Rozenkransgebed t/m oktober

Vanwege het eeuwfeest van de Mariaverschijningen in Fatima zal t/m oktober vóór de H. Mis in de kapel de rozenkrans worden gebeden.

Eucharistische aanbidding in de kapel

De wekelijkse Aanbidding in de kapel duurt van donderdag 11.00 t/m vrijdag 19.15 uur. Informatie bij Mw. G. Hoogland, tel. 06-27286632 of per e-mail gerda.hoogland@live.nl

Bank

Onze Lieve Vrouwekerk
NL16 INGB 0000 0838 31
Dank voor uw bijdrage.

Contact

Priesters

Rector R. Ojeda
020-2400 803
rector@olvkerk.nl

W.J.G.A. Veth
020-2400 802
wveth@olvkerk.nl

J. A. Núñez
06-302 964 04
jjanunez@gmail.com

De pastorale zorg in de OLV kerk is toevertrouwd aan priesters van de Prelatuur Opus Dei

Vertrouwenspersoon

Mevr. Iris Maas-Bremer
vertrouwenspersoon@olvkerk.nl

Kindercatechese

kindercatechese@olvkerk.nl

Sociaal spreekuur

Elke dinsdag 09.00-10.00 uur in het Ontmoetingscentrum
spreekuur@olvkerk.nl
M 06-15093868